

Frågor och svar

Vad är whistleblowing?

Whistleblowing innebär att uppmärksamma allvarliga oegentligheter i ett företag eller en organisation. Själva ordet kommer från engelskans ”vislare”.

Varför ett whistleblowingsystem?

Vi strävar efter att driva YrkesAkademin på ett långsiktigt och hållbart sätt. Vi är därför måna om att oegentligheter som berör företaget, och som allvarligt kan skada verksamheten eller våra anställda, uppmärksammas och utreds så tidigt som möjligt. I en organisation är det ofta anställda, leverantörer eller samarbetspartners som först upptäcker om något inte står rätt till. Dessvärre är det få som vågar gå vidare med sina misstankar. Många är rädda för repressalier eller för att bli anklagade för att vara illojala mot sina kollegor eller sin arbetsgivare. En del är också oroliga för att anmälan inte tas på allvar.

För oss är det mycket viktigt att information om missförhållanden kommer fram. Som komplement till vårt öppna företagsklimat har vi därför valt att implementera ett whistleblowingsystem. Syftet med systemet är att tillhandahålla en kanal där händelser eller förhållanden ska kunna anmälas utan att uppgiftslämnaren känner rädsla för att bli avslöjad eller få repressalier. Vår förhoppning är att missförhållanden snabbt kan uppmärksammas och åtgärdas innan de underliggande orsakerna växer och blir ohanterliga.

Vem kan använda systemet?

Den som misstänker förhållanden som strider mot lagar, regler, policys eller riktlinjer och som allvarligt berör företaget eller dess anställda, har möjlighet att göra en anmälan. Rapporteringsfunktionen kan användas av samtliga anställda (oavsett anställningsform) i YrkesAkademin samtliga bolag. Även kunder, leverantörer, samarbetspartners och övriga intressenter kan använda systemet.

Vem och vad kan anmälas via whistleblowing?

Datainspektionen och personuppgiftslagen reglerar vem som får anmälas, samt vilken typ av information som får hanteras via ett whistleblowingsystem. Ibland kan uppgifter som lämnas via systemet innehålla känsliga personuppgifter, exempelvis när någon namnges för ett misstänkt brott. Personuppgifter får därför bara sparas när mycket starka skäl föreligger. Via detta system kan du därför endast anmäla allvarliga fall av missförhållanden som berör personer i ledande befattningar:

- *Chefer (alla nivåer)
- *Ledningsgrupp
- *Styrelsemedlemmar
- *Övriga nyckelpersoner

Endast uppgifter som är sakligt motiverade behandlas, det vill säga i syfte att utreda om personen ifråga varit delaktig i allvarliga oegentligheter. Som allvarliga oegentligheter räknas bland annat:

- *ekonomisk brottslighet såsom mutor, bestickning, stöld, bedrägeri och förfalskning, bokföringsbrott och annan överträdelse av redovisnings- och skattelagstiftning,
- *en intressekonflikt mellan en anställd och YrkesAkademin, eller

*andra allvarliga oegentligheter som rör företagets vitala intressen eller enskildas liv och hälsa, som till exempel allvarliga miljöbrott, stora brister i säkerheten på arbetsplatsen och mycket allvarliga former av diskriminering och trakasserier.

Ovannämnda brott är endast exempel. Om du är osäker på om du ska rapportera ett problem eller inte, så rekommenderar vi att du anmäler det. Om din anmälan inte kan hanteras i systemet kommer du – om du har valt att lämna dina kontaktuppgifter – att få information om detta samt rådgivning om vart du kan vända dig.

Vad kan inte anmälas via whistleblowsystemet?

Mindre allvarliga fall av missförhållanden kan med hänvisning till Datainspektionens rekommendationer samt personuppgiftslagen inte anmälas via detta system. Hit räknas exempelvis:

- *Tvister, fel, reklamationer
- *Missnöje med lön
- *Mindre allvarliga trakasserier
- *Mindre stölder
- *Brott om misstankar som är begångna av personer som inte har en ledande befattning.

Dessa och liknande ärenden ska rapporteras till närmaste chef eller via kontaktformulär här: [LÄNK](#)

Vad behöver jag tänka på innan jag gör en anmälan?

Information ska lämnas i god tro och med goda avsikter. Visar det sig senare, exempelvis efter en utredning, att uppgifterna du lämnat inte stämde, är det okej så länge du agerat i god tro. Missledande information, eller information som lämnas med den primära avsikten att skada eller förtala någon, accepteras inte.

Vilken information behöver jag lämna i whistleblowsystemet?

Det är viktigt att du beskriver all fakta i ärendet, inklusive de förhållanden som du tror är mindre viktiga. Utveckla ditt påstående noggrant och bifoga allt som kan ha relevans. I systemet kommer du exempelvis att få frågor om vem eller vilka som är inblandade, om problemet är pågående eller om det finns någon dokumentation. Systemet kommer också, i syfte att underlätta utredningen, efterfråga dina kontaktuppgifter. Dessa är helt frivilliga att lämna. All information hanteras med största sekretess och du är alltid garanterad anonymitet.

Hur fungerar anonymiteten?

För att trygga uppgiftslämnarens anonymitet tillhandahålls rapporteringsverktyget av en extern och oberoende aktör. Rapporteringskanalen är krypterad och lösenordskyddad. Inga IP-adresser registreras. Inga telefonsamtal spelas in. Du behöver aldrig uppge din identitet om du inte vill. Det är också helt frivilligt att använda systemet.

Inga uppgifter om anmälaren kommer att avslöjas för någon på YrkesAkademin såvida du som anmälare inte givit ditt godkännande till detta. Vidare väljer du själv om du vill vara helt anonym för både oss och den externa utredaren eller om du vill säga vem du är till utredaren. Oavsett vad du väljer så utreds och hanteras din anmälan.

Om jag väljer att vara anonym, hur följer jag upp min anmälan?

När en anmälan inkommer görs den anonym och ärendet får ett specifikt nummer. Detta nummer kan du sedan använda för att komplettera uppgifter eller för att följa upp anmälan. Vi rekommenderar att du regelbundet loggar in i systemet eftersom utredarna kan komma att vilja ställa kompletterande frågor, eller lämna information till dig.

Vem tar emot anmälan?

Vi samarbetar med 2Secure som är en utomstående och oberoende aktör. Det ökar trovärdigheten och tryggheten för den som vill lämna en anmälan. 2Secure har gedigen erfarenhet av utredningar och har global kapacitet om så behövs. Som säkerhetsföretag har de lång erfarenhet av den här typen av ärenden och de arbetar efter välbeprövade processer för att ta emot, filtrera, granska och utreda känslig information. De arbetar i samråd med YrkesAkademins etiska kommitté. Den etiska kommittén som även brukar kallas Whistleblow kommitté består av följande personer: Joachim Berner (representant från styrelsen), Elin Sobzak, Kristina Backlund och Peter Johansson.

Får den som anmäls veta vem som gjort en anmälan?

Nej. Det finns en skyldighet att informera berörd person om att en anmälan inkommit. Uppgifter som vem som rapporterat kommer emellertid aldrig att lämnas ut, även om du som anmälare valt att inte vara anonym.

Vilka alternativ finns när jag ska göra en anmälan?

Alternativ 1: Rapportera till en chef eller koncernledningen.

Alternativ 2: Rapportera anonymt genom rapporteringsverktyget för whistleblowingärenden. Du kan lämna din anmälan via följande kanaler:

Så lämnar du din anmälan

Du kan lämna din anmälan via följande kanaler:

Hemsidaadress: wb.2secure.se där du måste ha företagskoden: DBL817 för att kunna logga in på vår egen visselblåsarsida.

E-postadress: wb@2secure.se

Postadress: 2Secure, Box 34037, SE100 26 Stockholm

Telefonnummer: 0771-77 99 77. Vår externa och oberoende aktör i whistleblowingärenden svarar alltid, 24 timmar om dygnet året runt. De talar följande språk; Svenska samt Engelska.

Vad händer när jag lämnat en anmälan?

Alla anmälningar tas på allvar och all information utreds. Inledningsvis görs en bedömning av informationen. Varje ärende hanteras efter en genomtänkt strategi och noggrant utarbetade rutiner. Beroende på anmälnings art och omfattning tas sedan beslut om vidare åtgärder i samband med YrkesAkademins Whistleblow kommitté.

När du lämnat en anmälan rekommenderar vi att du regelbundet loggar in med ditt personliga login och lösenord för att se eventuella följdfrågor/kommentarer från utredarna som mottagit din anmälan.